

แนวทางการพัฒนาพื้นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษเพื่อรองรับนิคมอุตสาหกรรม จังหวัดกาญจนบุรี GUID ELINES FOR DEVELOPMENT AREAS SPECIAL ECONOMIC ZONE SUPPORT TO INDUSTRIAL KANCHANABURI PROVINCE

อภิชาติ อำนาจช่วย ¹
พัสดราภรณ์ ทิพย์โสธร ²

บทคัดย่อ

การศึกษาครั้งนี้เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาพื้นที่ เขตเศรษฐกิจพิเศษ เพื่อรองรับนิคมอุตสาหกรรม จังหวัดกาญจนบุรีโดยมีวัตถุประสงค์ 1) ศึกษาสภาพแวดล้อมทางกายภาพบริเวณบ้านพุน้ำร้อน ตำบลบ้านเก่า อำเภอเมือง จังหวัดกาญจนบุรี 2) ศึกษาความต้องการของชุมชนในท้องถิ่นและนักท่องเที่ยวบ้านพุน้ำร้อน 3) เพื่อเสนอแนวทางการพัฒนาสภาพแวดล้อมทางกายภาพ บ้านพุน้ำร้อน เพื่อรองรับพาณิชย์กรรม ในการศึกษาแนวทางการพัฒนาพื้นที่เศรษฐกิจพิเศษ เพื่อรองรับนิคมอุตสาหกรรม กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ประชาชนในพื้นที่ และนักท่องเที่ยว โดยเป็นการวิจัยเชิงสำรวจ ซึ่งเครื่องมือที่ใช้คือ แบบสำรวจและแบบสอบถามจากประชากรครัวเรือน และคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างในพื้นที่ โดยทำการสำรวจภาคสนาม และนำมาวิเคราะห์ข้อมูลเชิงอธิบายและเชิงปริมาณโดยใช้ค่าความถี่ร้อยละ

ผลการศึกษาพบว่าลักษณะสภาพแวดล้อมกายภาพบ้านพุน้ำร้อน จังหวัดกาญจนบุรีมีวิถีชีวิตที่น่าศึกษาและเป็นพื้นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษ ที่มีการค้าการขนส่งจากนิคมอุตสาหกรรมและท่าเรือน้ำลึกทวายในประเทศพม่า ซึ่งมีความต้องการสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆทางด้านกายภาพของเมือง ที่จำเป็นต้องการดำรงชีวิตหลายด้านเพื่อเป็นการตอบสนองความต้องการของคนในชุมชนและนักท่องเที่ยวในการประกอบกิจกรรมนันทนาการ ด้านการพัฒนาพื้นที่ต้องสอดคล้องกับแผนพัฒนาจังหวัดกาญจนบุรีให้เป็นศูนย์กลางทางเศรษฐกิจภาคตะวันตก พ.ศ.2554 และแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2555-พ.ศ. 2559) เพื่อส่งเสริมกิจกรรมการค้าและอุตสาหกรรมโดยการเสนอแนะแนวทางการพัฒนาพื้นที่เพื่อใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาและศึกษาต่อไป

คำสำคัญ : การพัฒนาพื้นที่ เขตเศรษฐกิจพิเศษ พาณิชยกรรม อุตสาหกรรม

Abstract

This research is guidelines the Development of areas of special economic zones for supporting industrial estate Kanchanaburi Province. The objective are 1) Studying for physical environment of Baan Phu Nam Ron T.Bankao A.Muang Kanchanaburi Province. 2) Studying for the community local needs and tourists Baan Phu Nam Ron and 3) Proposed guidelines for the development of the physical environment of Baan Phu Nam Ron T.Bankao A.Muang Kanchanaburi Province. The population of this study are local people and travelers. The field survey instruments is survey form and questionnaires from households. There are descriptive data analyzed and quantitative by frequency and percentage.

The study found that the physical environment of Baan Phu Nam Ron Kanchanaburi is a way of life and special economic zones which is trade and transportation from industrial estate and deep-sea port in Dawei, Myanmar. The needs of physical facilities are increasing during tourist group and local people to engage in recreational activities. The physical development have to comply with the development plan as the economic hub of Kanchanaburi West 2011. Then the National Economic and Social Development Plan No.11 (2012- 2016) will promote the industry activities and logistics by the development guidelines for special economic zone support to industrial Kanchanaburi province.

Keyword: Development of Areas, Special economic zones, Commerce, Industrial

¹ นักศึกษาปริญญาโท ภาควิชาครุศาสตร์สถาปัตยกรรมและการออกแบบ คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ที่อยู่ ปาร์คแลนด์ แขวงบางนา เขตบางนา กรุงเทพฯ 10260 โทรศัพท์ 081-7420095 Email: apichart_am@hotmail.com

² ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ประจำภาควิชาครุศาสตร์สถาปัตยกรรมและการออกแบบ คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง Email: Kmpastra@kmitl.ac.th

บทนำ

จากที่ประเทศไทยจะเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ASEAN Economic Community (AEC) ในปี พ.ศ.2558[1] นี้จะทำให้การค้าระหว่างประเทศเกิดการเติบโตขึ้นอย่างรวดเร็ว ประเทศไทยจึงได้มีโครงการพัฒนาพื้นที่จังหวัดตามแนวชายแดนของประเทศไทยเพื่อรองรับ การขยายตัวทางเศรษฐกิจและการขนส่งระหว่างประเทศในกลุ่มอาเซียน[1] โดยเฉพาะอุตสาหกรรมขนาดกลางและขนาดย่อมหรือวิสาหกิจ SMEs (Small and Medium Enterprises) ซึ่งเป็นกลุ่มธุรกิจ ที่สำคัญของระบบเศรษฐกิจของประเทศต่างๆ ในภูมิภาคอาเซียนแต่การขยายตัวของอุตสาหกรรมในหลายพื้นที่พบว่าเกิดผลกระทบโดยตรงกับพื้นที่ จากการเปลี่ยนแปลงการใช้ที่ดินจากพื้นที่เกษตรกรรมไปสู่อุตสาหกรรม ซึ่งส่งผลกระทบต่อการดำเนินชีวิตของชุมชนในพื้นที่

สำหรับโครงการพัฒนาพื้นที่ชายแดน บริเวณบ้านพุน้ำร้อน ตำบลบ้านเก่า อำเภอเมือง จังหวัดกาญจนบุรี ที่จะพื้นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษ[12] เพื่อเชื่อมต่อกับนิคมอุตสาหกรรมและท่าเรือน้ำลึกทวายในประเทศพม่า จะทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางระบบเศรษฐกิจ สังคม เกิดการจ้างงาน มีระบบสาธารณูปโภค ระบบการขนส่ง และสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆที่เพิ่มขึ้น[2] แต่สิ่งที่ตามมาคือปัญหาต่อชุมชนในพื้นที่ทั้งทางตรงและทางอ้อมได้หากไม่มีการวางแผนการจัดการอย่างเหมาะสม ดังนั้นแนวทางการพัฒนาพื้นที่ให้เป็นระบบอย่างยั่งยืนและลดผลกระทบต่อชุมชนในพื้นที่ จึงควรมีการศึกษาการจัดการระบบโครงสร้างพื้นฐานที่จะเกิดขึ้นใหม่ของชุมชน โดยการศึกษาครั้งนี้พยายามที่จะศึกษาถึง แนวทางการพัฒนาพื้นที่บ้านพุน้ำร้อน ตำบลบ้านเก่า อำเภอเมือง จังหวัดกาญจนบุรี ให้ตรงกับความต้องการของประชาชนที่อาศัยและนักท่องเที่ยว โดยศึกษาจากสภาพปัจจุบันด้านกายภาพ ที่มีผลต่อชุมชนที่อาศัยภายในพื้นที่ เพื่อเสนอแนวทางในการใช้ประโยชน์พื้นที่ให้สอดคล้องกับนโยบายแผนการพัฒนาเศรษฐกิจเพื่อรองรับการขยายตัวของการค้าและการเชื่อมโยงการติดต่อไปยังทั่วภูมิภาคของประเทศต่อไป

จากปัญหาดังกล่าวข้างต้นผู้วิจัยจึงสนใจและศึกษาเพื่อเสนอแนวทางในการจัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพ บ้านพุน้ำร้อน เพื่อรองรับนิคมอุตสาหกรรม โดยทำการศึกษาสภาพทางกายภาพของบ้านพุน้ำร้อนตำบลบ้านเก่า อำเภอเมือง จังหวัดกาญจนบุรี และศึกษาสภาพปัจจุบันด้านกายภาพ ที่มีผลต่อชุมชนที่อาศัยภายในพื้นที่ บ้านพุน้ำร้อน ตำบลบ้านเก่า อำเภอเมือง จังหวัดกาญจนบุรี และแหล่งท่องเที่ยว เพื่อเสนอแนวทางในการใช้ประโยชน์พื้นที่ให้สอดคล้องกับกิจกรรมนันทนาการ ด้านการพัฒนาพื้นที่ต้องสอดคล้องกับแผนพัฒนาจังหวัดกาญจนบุรีให้เป็นศูนย์กลางทางเศรษฐกิจภาคตะวันตก (พ.ศ.2554) [6] เพื่อรองรับการขยายตัว และการเชื่อมโยงการติดต่อไปยังทั่วภูมิภาคของประเทศต่อไป

แนวคิดของการวิจัย

1. ขอบเขตด้านสภาพแวดล้อมทางกายภาพ เป็นการศึกษาสถานที่ตั้ง สภาพการใช้ประโยชน์พื้นที่ในปัจจุบัน สภาพแวดล้อมกายภาพที่สามารถมองเห็นการเกิดกิจกรรมและการใช้พื้นที่รวมทั้งสิ่งแวดล้อมเพื่อให้เกิดกิจกรรมที่ส่งเสริมการอยู่อาศัย วิถีชีวิต ประชากร เศรษฐกิจและสังคม[3] เพื่อที่จะใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานในการศึกษาให้มีสอดคล้องกับแนวทางการพัฒนาและความเหมาะสมกับสภาพแวดล้อม
2. ขอบเขตด้านความต้องการของชุมชนในท้องถิ่นและผู้เยี่ยมเยือนเป็นการศึกษาความต้องการใช้สาธารณูปโภค สาธารณูปการเพื่อความสะอาดและส่งเสริมความเป็นอยู่ รวมทั้งส่งเสริมกิจกรรมการท่องเที่ยว [4] ซึ่งเป็นแนวทางที่สามารถกำหนดรูปแบบ ลักษณะความต้องการของคนในชุมชนได้อย่างเหมาะสมและสอดคล้องกัน
3. ขอบเขตด้านแนวทางการจัดสภาพแวดล้อมกายภาพ เป็นการนำเสนอแนวคิดการส่งเสริมกิจกรรมที่มีอยู่แล้วโดยปรับปรุงการใช้พื้นที่เพื่อให้เกิดกิจกรรมการอยู่อาศัย ส่งเสริมการค้าการท่องเที่ยวและกิจกรรมใน

พื้นที่ [5] โดยศึกษาแนวทางในแต่ละด้าน ได้แก่ การพัฒนาพื้นที่เพื่อการท่องเที่ยวและอยู่อาศัย การพัฒนาด้านพาณิชย์กรรม และพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ เพื่อรองรับขยายตัวทางเศรษฐกิจและการท่องเที่ยว

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาสภาพแวดล้อมด้านกายภาพพื้นที่ บ้านพุน้ำร้อน ตำบลบ้านเก่า อำเภอเมือง จังหวัดกาญจนบุรี
2. เพื่อศึกษาความต้องการของชุมชนในท้องถิ่นและผู้มาท่องเที่ยว ในพื้นที่บ้านพุน้ำร้อน
3. เพื่อเสนอแนวทางการพัฒนาสภาพแวดล้อมทางกายภาพ บ้านพุน้ำร้อน ตำบลบ้านเก่า เพื่อรองรับพาณิชย์กรรม

วิธีดำเนินงาน

จากการวิจัยศึกษาสภาพแวดล้อมทางกายภาพ ความต้องการด้านกายภาพของชุมชนในท้องถิ่นและผู้เยี่ยมเยือน และเสนอแนวทางการพัฒนาพื้นที่บริเวณ บ้านพุน้ำร้อน ตำบลบ้านเก่า อำเภอเมือง จังหวัดกาญจนบุรี โดยผู้วิจัยได้กำหนดขั้นตอนในการวิจัย ดังนี้

1. พื้นที่ศึกษาในการวิจัยการพัฒนาพื้นที่บ้านพุน้ำร้อน ตำบลบ้านเก่า อำเภอเมือง จังหวัดกาญจนบุรี ภาพที่ 1
2. กลุ่มประชากรที่ใช้ในการศึกษาเป็นประชากรที่อาศัยอยู่ในพื้นที่บ้านพุน้ำร้อนและเป็นผู้เข้ามาทำกิจกรรมต่างๆ ในพื้นที่ทั้งเพศชายและเพศหญิงที่มีอายุตั้งแต่ 18 ปี ขึ้นไป เนื่องจากเป็นวัยที่มีวุฒิภาวะที่สามารถให้คำตอบได้ตามความต้องการที่แท้จริง ซึ่งครอบคลุมพื้นที่ 4 หมู่บ้านในพื้นที่ตำบลบ้านเก่าที่เป็นพื้นที่ศึกษาวิจัย ดังแสดงในตารางที่ 1
3. เครื่องมือในการวิจัย เป็นการเก็บข้อมูลการวิจัยแบ่งออกเป็น 3 ประเภท ได้แก่ แบบสำรวจสังเกต แบบสัมภาษณ์และแบบสอบถามความคิดเห็น
4. การเก็บรวบรวมข้อมูลผู้วิจัย ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาวิจัยแบ่งออกเป็น 3 ส่วน ได้แก่แบบสำรวจและสังเกต แบบสัมภาษณ์และแบบสอบถามความคิดเห็นกลุ่มตัวอย่าง
5. การวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัย ผู้วิจัยได้นำข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามไปประมวลผลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปทางสถิติ (SPSS) เพื่อนำเสนอข้อมูลในรูปแบบตาราง และแปรผล ประกอบการบรรยายโดยเปรียบเทียบจากค่าร้อยละ ที่ระบุอย่างชัดเจน

ผลการวิจัย

การจัดสภาพแวดล้อมกายภาพในพื้นที่บ้านพุน้ำร้อน ตำบลบ้านเก่า อำเภอเมือง จังหวัดกาญจนบุรีมีข้อสรุปผลการวิจัยด้านสภาพแวดล้อมทางกายภาพ ความต้องการของชุมชนในท้องถิ่น นักท่องเที่ยวและนำเสนอแนวทางการจัดสภาพแวดล้อมกายภาพบ้านพุน้ำร้อน ตำบลบ้านเก่าให้สอดคล้องกันอย่างเป็นระบบและเป็นส่วนช่วยในการพัฒนาพื้นที่ ก่อให้เกิดประโยชน์ในการอย่างยิ่งขึ้นโดยมีการแยกเป็นส่วนประกอบที่สำคัญดังต่อไปนี้

1. ลักษณะทางด้านสภาพแวดล้อมกายภาพของพื้นที่บ้านพุน้ำร้อน จังหวัดกาญจนบุรีลักษณะทางด้านสิ่งแวดล้อมกายภาพของพื้นที่บ้านพุน้ำร้อน จังหวัดกาญจนบุรีเป็นการศึกษา สภาพทั่วไปของพื้นที่ในสภาพการณ์ปัจจุบัน ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาจากแบบสำรวจและสังเกต สภาพแวดล้อมทางกายภาพบริเวณบ้านพุน้ำร้อนจากลักษณะพื้นที่

พบว่าบ้านปูนน้ำร้อนมีภูมิทัศน์ที่เป็นธรรมชาติ สภาพพื้นที่ เป็นลักษณะที่ราบเชิงเขาสลับภูเขาสูง ประชากรที่อาศัยในท้องถิ่นส่วนใหญ่ทำการเกษตรและค้าขาย ความสำคัญทางเศรษฐกิจของจังหวัดกาญจนบุรีเนื่องจากเป็นจุดผ่านแดนไปยังประเทศพม่า โดยพื้นที่ส่วนใหญ่ยังเป็นพื้นที่ที่รกร้าง ขาดการพัฒนาาระบบสาธารณูปโภคในหลายด้านที่จำเป็น ดังนั้นผู้วิจัยได้ทำการสำรวจและสังเกตข้อมูลทางด้านกายภาพของพื้นที่ จากภาพที่ 2 พบว่าลักษณะทางทัศนียภาพของพื้นที่ยังต้องการพัฒนาระบบสาธารณูปโภคเพื่อสร้างความสะดวกให้กับนักท่องเที่ยวและชุมชนที่อาศัยในพื้นที่

2. สิ่งอำนวยความสะดวกและสิ่งประกอบบริเวณของบ้านปูนน้ำร้อนเป็นปัจจัยหนึ่งที่มีความสำคัญต่อการพัฒนาพื้นที่ เป็นสิ่งที่สามารถตอบสนองความต้องการความสะดวกสบายที่แสดงให้เห็นถึงศักยภาพของพื้นที่เพื่อรองรับ พาณิชยกรรมและเอื้ออำนวยต่อผู้มาใช้บริการให้ได้มากที่สุด ผู้วิจัยจึงได้ทำการสำรวจและสังเกตซึ่งเป็นข้อมูลโดยมีรายละเอียดดังภาพที่ 3 พบว่าสิ่งอำนวยความสะดวกในพื้นที่บ้านปูนน้ำร้อนยังไม่เพียงพอต่อความต้องการของชุมชนและนักท่องเที่ยวที่มาเยือนและบางพื้นที่ยังขาดสิ่งอำนวยความสะดวกและสิ่งประกอบบริเวณอยู่มาก สภาพทางสัญจรและสภาพร้านค้าที่ยังไม่ได้รับการปรับปรุงที่จะรองรับพาณิชยกรรม และอุตสาหกรรม

3. ความต้องการระบบสาธารณูปโภคของคนในชุมชนพื้นที่บ้านปูนน้ำร้อนและนักท่องเที่ยว การศึกษารูปแบบความต้องการของนักท่องเที่ยวและคนในชุมชนในเขตพื้นที่บ้านปูนน้ำร้อน จังหวัดกาญจนบุรี จากการศึกษาโดยใช้แบบสำรวจและสังเกต และการเก็บรวบรวมข้อมูลภาคสนามด้วยแบบสอบถามความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวและคนในเขตพื้นที่บ้านปูนน้ำร้อน ดังแสดงในตารางที่ 2 จะพบว่ากลุ่มนักท่องเที่ยวให้ความสนใจอำนวยความสะดวกด้านระบบขนส่งสาธารณะมากที่สุดเป็นอันดับหนึ่ง คิดเป็นร้อยละ 61 เช่นเดียวกับคนในชุมชนมีความคิดเห็นร่วมกันต่อความต้องการสิ่งอำนวยความสะดวกในบริเวณบ้านปูนน้ำร้อนคือได้ให้ความสำคัญต่อการระบบขนส่งสาธารณะ คิดเป็นร้อยละ 55 รองลงมาเป็นโทรศัพท์สาธารณะ ร้อยละ 48 ประปาหมู่บ้านร้อยละ 47 และทางสัญจรร้อยละ 42 ตามลำดับ ซึ่งเป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมเศรษฐกิจให้กับคนในชุมชนมีรายได้และรองรับกับกิจกรรมต่างๆ ทั้งพาณิชยกรรม อุตสาหกรรมและกิจกรรมต่างๆภายในชุมชนบ้านปูนน้ำร้อน จากผลการสำรวจของข้อมูลดังกล่าวข้างต้นซึ่งมีความสอดคล้องกับศูนย์วิจัยป่าไม้ [4] ได้ศึกษาการพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกในแหล่งท่องเที่ยวเป็นการสนองความต้องการของผู้มาเยือนในการประกอบกิจกรรมนันทนาการในแง่ของประโยชน์ใช้สอยและอำนวยความสะดวกซึ่งผลการวิจัยเชื่อมโยงกับการศึกษาความต้องการของคนในชุมชนและผู้มาเยือนที่เดินทางมาในพื้นที่บ้านปูนน้ำร้อน

4. การพัฒนาชุมชนกับรูปแบบกิจกรรม จากการศึกษาโดยใช้แบบสำรวจและสังเกต และจากการเก็บรวบรวมข้อมูลภาคสนามด้วยแบบสอบถามความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวและคนในชุมชนที่เดินทางมาในเขตพื้นที่ ดังแสดงในตารางที่ 3 จะพบว่านักท่องเที่ยวเห็นด้วยกับแนวทางการพัฒนาพื้นที่บ้านปูนน้ำร้อนไปเป็นย่านเศรษฐกิจการค้ามากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 77.3 เนื่องจากบ้านปูนน้ำร้อนมีพื้นที่ติดด้านชายแดนประเทศพม่า และเป็นพื้นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษ [9] ส่วนคนในชุมชนให้ความคิดเห็นร่วมกันคือการพัฒนาพื้นที่ให้เป็นย่านเศรษฐกิจการค้ามากที่สุดเช่นกัน คิดเป็นร้อยละ 59 รองลงมาเป็นการพัฒนาให้พื้นที่อุตสาหกรรมคิดเป็นร้อยละ 51.8 ตามลำดับจากผลการสำรวจของข้อมูลดังกล่าวข้างต้นซึ่งมีความสอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดกาญจนบุรี [2] ที่ได้เสนอแนวทางการพัฒนาพื้นที่ของจังหวัดกาญจนบุรีโดยการส่งเสริมกิจกรรมเพื่อพาณิชยกรรมและการท่องเที่ยวในเขตพื้นที่บ้านปูนน้ำร้อน เพื่อเป็นแนวทางการจัดสภาพแวดล้อมกายภาพ บ้านปูนน้ำร้อนรองรับกิจกรรมในชุมชนไปสู่การพัฒนาการต่อไป

สรุปผล

ข้อสรุปของการวิจัยจากสภาพแวดล้อมทางกายภาพ และความต้องการใช้สิ่งอำนวยความสะดวกพื้นฐานในพื้นที่และความต้องการทางด้านกายภาพของผู้ใช้เป็นส่วนประกอบที่สำคัญในการดำเนินการเพื่อเสนอแนวทางการพัฒนาพื้นที่บ้านพุน้ำร้อน ตำบลบ้านเก่า ที่เป็นส่วนช่วยในการผสมผสานระหว่างสภาพแวดล้อมทางกายภาพ เศรษฐกิจ และสังคมของพื้นที่ เข้าด้วยกันซึ่งก่อให้เกิดการพัฒนาและใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืนโดยมีส่วนประกอบที่สำคัญดังต่อไปนี้

1. สภาพปัจจุบันของสิ่งแวดล้อมทางกายภาพของพื้นที่บ้านพุน้ำร้อนได้รับการสำรวจและการสังเกตในสภาพปัจจุบัน คือ ลักษณะทางกายภาพบ้านพุน้ำร้อนจะพบว่ามียุคยภาพที่มีความสำคัญทั้งในเชิงนิเวศวิทยาและสถานะเศรษฐกิจสังคมของจังหวัดกาญจนบุรีแต่เนื่องจากพื้นที่ยังไม่ได้รับการปรับปรุงด้านภูมิทัศน์มีสภาพแวดล้อมเสื่อมโทรมและสภาพของพื้นที่ยังไม่ได้รับการพัฒนาเพื่อที่จะรองรับกิจกรรมต่างๆของชุมชน ซึ่งพื้นที่ดังกล่าวมีศักยภาพสูงที่จะพัฒนาให้เป็นศูนย์การค้าขายและการขนส่งสินค้าระหว่างประเทศ ระบบโลจิสติกส์ สามารถเชื่อมโยงกับพื้นที่อื่นๆได้ สอดคล้องกับแนวคิด (สมพล ดำรงเสถียร, 2547) ที่ได้ศึกษาการจัดสภาพแวดล้อมภายในชุมชน การควบคุมการออกแบบชุมชนเมือง เพื่อให้เกิดการพัฒนาชุมชนในรูปแบบที่เหมาะสมมีแบบแผน การจัดแบ่งเขตความเหมาะสมกับการใช้ประโยชน์ที่ดิน ให้เกิดความเหมาะสมและสัมพันธ์กับระบบสาธารณูปโภค สาธารณูปการของรัฐเพื่อประโยชน์ต่อชุมชน

2. ความต้องการสิ่งอำนวยความสะดวกของชุมชนในท้องถิ่นและผู้มาท่องเที่ยว มีลักษณะความต้องการที่แตกต่างกัน ส่วนใหญ่นักท่องเที่ยวและคนในชุมชนต้องการสิ่งอำนวยความสะดวกระบบขนส่งสาธารณะ ทางสัญจร โทรศัพท์สาธารณะและที่พักโรงแรม ซึ่งชี้ชัดให้เห็นภาพความต้องการของนักท่องเที่ยวและคนในชุมชนซึ่งเชื่อมโยงกับความต้องการของชุมชนท้องถิ่นและผู้มาเยี่ยมเยือนบ้านพุน้ำร้อน

3. การพัฒนาชุมชนจากข้อมูลและการวิเคราะห์การจัดสภาพแวดล้อมบ้านพุน้ำร้อนจากการสอบถามความคิดเห็นจากนักท่องเที่ยวและคนในชุมชนส่วนใหญ่ให้ความคิดเห็นตรงกันว่าบ้านพุน้ำร้อนควรเป็นรูปแบบย่านเศรษฐกิจการค้า มีความสอดคล้องกับทฤษฎี การขยายตัวของเมืองและสภาพแวดล้อม (พัศตราภรณ์ ทิพย์โสธร, 2551) ซึ่งนักท่องเที่ยวและคนในชุมชนมักจะนึกถึงการค้าขาย รวมถึงศิลปวัฒนธรรม ประเพณีและวิถีชีวิตชุมชน แต่ยังมีปัญหาสภาพทางสัญจรที่เข้าถึง สอดคล้องกับแนวคิดเรื่องแนวคิดในการกำหนดแนวทางในการอนุรักษ์สอดคล้องกับทฤษฎีองค์ประกอบเมืองโดย (วรรณศิลป์ พิรพันธุ์, 2553) ได้กล่าวถึง กระบวนการมีส่วนร่วมในการวางแผนของประชาชน และ องค์ประกอบทางกายภาพที่เหมาะสมต่อการพัฒนาปรับปรุงหรือฟื้นฟูบริเวณที่เสื่อมโทรมให้กลับคืนสภาพที่ดี

ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาวิจัยเรื่องรูปแบบการพัฒนาทางกายภาพบ้านพุน้ำร้อน ตำบลบ้านเก่า อำเภอเมืองจังหวัดกาญจนบุรี ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะในการกำหนดรูปแบบ การพัฒนาส่งเสริมให้เป็น การค้าเชิงพาณิชย์แบบผสมผสาน โดยการกำหนดรูปแบบผังแม่บท (Master plan) และรูปแบบของโครงการที่เหมาะสมกับลักษณะทางกายภาพและความต้องการของชุมชนบ้านพุน้ำร้อนในแต่ละบริเวณ โดยเสนอรูปแบบโครงการ ซึ่งการพัฒนาพื้นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษจะให้เกิดผลที่ดี จำเป็นต้องมีการศึกษาจากสภาพแวดล้อมของพื้นที่และความต้องการของประชาชนในพื้นที่ อย่างแท้จริงเพื่อให้เกิดการพัฒนาอย่างยั่งยืนโดยให้ข้อมูลข่าวสารต่างๆแก่ชุมชนในพื้นที่ ซึ่งจะต้องได้รับความร่วมมือจากทางหน่วยงานราชการและประชาชนในพื้นที่ด้วยดังแสดงตามภาพที่ 4 และภาพที่ 5

กิตติกรรมประกาศ

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้รับการอนุเคราะห์จากอาจารย์ที่ปรึกษา ผศ.ดร.พัสดราภรณ์ ทิพย์โสธร ที่ได้ให้คำแนะนำและแก้ไขในสิ่งที่ผิดพลาด อันเป็นประโยชน์ต่อการทำวิจัยครั้งนี้ ทำให้งานวิจัยสำเร็จลงด้วยดี ผู้วิจัยยังได้รับความร่วมมือในการ

สำรวจพื้นที่ภาคสนามและการเอื้อเฟื้อต่อการทำแบบสำรวจสังเกตรวมทั้งการให้ข้อมูลจากประชาชนในท้องถิ่น บ้านพุน้ำร้อน ตำบลบ้านเก่า และพื้นที่หนึ่งฤทัย มัจฉา เจ้าหน้าที่ฝ่ายพัสดุ อบต.บ้านเก่า ที่ให้ข้อมูลในการลงสำรวจ ผู้วิจัยจึงขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

เอกสารอ้างอิง

- [1] รายงานการวิจัยแนวโน้มตลาด.(2556). **การนิคมอุตสาหกรรมในประเทศไทยครึ่งปีหลัง 2556**. กรุงเทพฯ : ฝ่ายวิจัย คอลลิเออร์ส อินเตอร์เนชั่นแนล ประเทศไทย.
- [2] สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ.(2554).**แผนบูรณาการการพัฒนาจังหวัดกาญจนบุรีให้เป็นศูนย์กลางทางเศรษฐกิจภาคตะวันตก**.กรุงเทพฯ: กระทรวงมหาดไทย.
- [3] การผังเมือง กรมโยธาธิการและผังเมือง. (2543). **คู่มือการวางผังองค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.)** กรุงเทพฯ : กรมการผังเมือง กระทรวงมหาดไทย.
- [4] ศูนย์วิจัยป่าไม้. (2541). **คู่มือพัฒนาและออกแบบสิ่งอำนวยความสะดวกในแหล่งท่องเที่ยวแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์**. คณะวนศาสตร์,มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย.
- [5] โสภาคย์ ผาสุขนิรันดร์. (2537). **การออกแบบสภาพแวดล้อมชุมชน**. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
- [6] วรณศิลป์ พีระพันธุ์.(2538). **องค์ประกอบเมือง**. ภาควิชาการวางแผนภาคและเมือง. คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- [7] สมพล ดำรงเสถียร.(2547). **การออกแบบชุมชนเมือง**.ภาควิชาครุศาสตร์สถาปัตยกรรม คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง.
- [8] พัสดราภรณ์ ทิพย์โสธร. (2551).**การขยายตัวของเมืองและสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัยในเขตเมืองหลวงชั้นนอกกรณีศึกษาเขตลาดกระบัง** วารสารการประชุมวิชาการระดับชาติทางศิลปศาสตร์ประยุกต์ ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ:สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง.
- [9] วิมล บั่นคง. (2557). **เขตเศรษฐกิจพิเศษบริเวณพื้นที่ชายแดนเพื่อรองรับAEC**.หนังสือพิมพ์กรุงเทพธุรกิจ ค้นเมื่อวันที่ 5 พฤศจิกายน 2557,จาก http://m.itd.or.th/detail-report.php?report_id=618
- [10] สารียา ศรีเชื้อ. (2540). **การพัฒนาย่านการค้าในกรุงเทพมหานคร**.วิทยานิพนธ์. คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- [11] สถาบันดำรงราชานุภาพ.(2554).**ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน AEC**.ค่นเมื่อวันที่ 5 พฤศจิกายน 2557, จาก http://www.stabundamrong.go.th/web/book/54/b15_54.pdf
- [12] สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน.(2558).**คู่มือการลงทุนในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ**. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ: สำนักนายกรัฐมนตรี.

ภาพที่ 1 แสดงพื้นที่ศึกษาบริเวณบ้านพุน้ำร้อนตำบลบ้านเก่า อำเภอเมือง จังหวัดกาฬงนบุรี

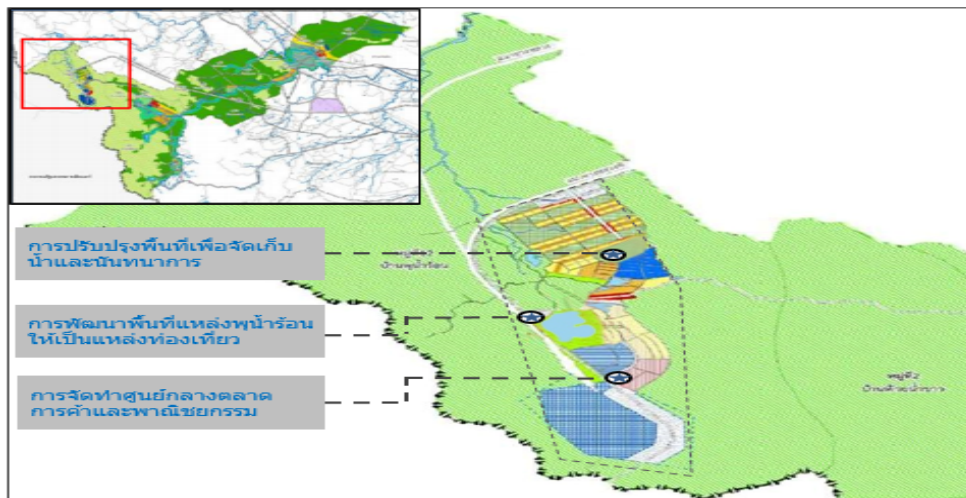
ภาพที่ 2 แสดงภาพปัจจุบันภายในบริเวณพื้นที่ศึกษา ที่มา: จากการสำรวจเดือนมีนาคม พ.ศ. 2558

ภาพที่ 3 แสดงภาพปัจจุบันของสิ่งอำนวยความสะดวก ที่มา: จากการสำรวจเดือนมีนาคม พ.ศ. 2558

ภาพที่ 4 แสดงข้อเสนอแนะการพัฒนาพื้นที่บ้านพุน้ำร้อน
ที่มา : จากการวิเคราะห์โดยผู้วิจัยสอดคล้องกับแนวคิดของ (สาริยา,2540)

ภาพที่ 5 แสดงข้อเสนอแนะการพัฒนาพื้นที่บ้านพุน้ำร้อน

กลุ่มประชากร ที่ทำการศึกษา	ประชากร	ประชากรรวม	กลุ่มตัวอย่าง
หมู่บ้านพุน้ำร้อน	808	4,652	100
หมู่บ้านลำทหาร	1,451		
หมู่บ้านหนองบ้านเก่า	913		
หมู่บ้านห้วยน้ำขาว	1,480		
นักท่องเที่ยว	1,500	1,500	40
เจ้าหน้าที่ อบต.บ้านเก่า	56	56	10

ตารางที่ 1 แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างในการศึกษาในเขตพื้นที่ศึกษา

ที่มา: สำนักงานบริหารทะเบียนอบต.บ้านเก่า (2557)

ความต้องการสาธารณูปโภคของบ้านพุน้ำร้อน	ความคิดเห็นของคนในชุมชน				ความคิดเห็นของนักท่องเที่ยว			
	ต้องการ		ไม่ต้องการ		ต้องการ		ไม่ต้องการ	
1. ไฟฟ้าและแสงสว่าง	20	20.0%	40	40.0%	10	10.0%	40	40.0%
2. ประปาหมู่บ้าน	47	47.0%	53	53.0%	20	20.0%	80	80.0%
3. ทางสัญจร	42	42.0%	58	58.0%	52	52.0%	48	48.0%
4. ระบบขนส่งสาธารณะ	55	55.0%	45	45.0%	61	61.0%	39	39.0%
5. โทรศัพท์สาธารณะ	48	48.0%	52	52.0%	16	16.0%	84	84.0%
6. ที่พัก โรงแรม	25	25.0%	75	75.0%	45	45.0%	55	55.0%
7. ร้านอาหาร	16	16.0%	84	84.0%	20	20.0%	80	80.0%

ตารางที่ 2 แสดงความคิดเห็นของคนในชุมชนและนักท่องเที่ยวต่อความต้องการสาธารณูปโภคบ้านพุน้ำร้อน
ที่มา :จากการสำรวจเดือนมีนาคม พ.ศ. 2558

แนวทางการพัฒนาชุมชน	ความคิดเห็นของคนในชุมชน				ความคิดเห็นของนักท่องเที่ยว			
	เห็นด้วย		ไม่เห็นด้วย		เห็นด้วย		ไม่เห็นด้วย	
1. พัฒนาไปสู่การท่องเที่ยวและการอนุรักษ์ธรรมชาติ	20	18.2%	80	81.8%	47	42.7%	53	57.3%
2. พัฒนาไปเป็นย่านเศรษฐกิจการค้า	65	59.0%	35	41.0%	85	77.3%	15	22.7%
3. พัฒนาให้เป็นพื้นที่อุตสาหกรรม	57	51.8%	43	48.2%	17	15.5%	83	84.5%
4. พัฒนาเป็นศูนย์กลางด้านการขนส่งสินค้า	34	30.9%	66	69.1%	27	24.5%	73	75.5%
5. พัฒนาไปเป็นพื้นที่เกษตรกรรม	16	14.5%	84	85.5%	10	9.1%	90	90.9%

ตารางที่ 3 แสดงข้อมูลรูปแบบแนวทางการพัฒนาชุมชนบ้านพุน้ำร้อน
ที่มา :จากการสำรวจเดือนมีนาคม พ.ศ. 2558